

Orhot Tsadikim

Chapitre 6 - La haine

השער הששי - שער השנאה

השנאה המידה הזאת יש בה לאו, דכתיב (ויקרא יט יז): "לא תשנא את אחיך בלבבך", ובזה הוזהרנו להסיר מנפשנו מידת השנאה. והיא מידה הגורמת עוונות הרבה, כמו לשון הרע, כי השונא את חברו מספר לעולם בשנאתו, וקובל עליו, ותמיד דורש רעה עליו, ושמח לאידו, וגורמת נזקו שיזיק לו כשיוכל להזיק לו, ונוקם ונוטר לו, ולא ירחם עליו אפילו הוא דחוק מאד. ומחמת השנאה יגנה את מעשיו הטובים, וישניאם בעיניו ובעיני אחרים, ומונע טוב מבעליו, ולא יודה לו על האמת, ואם חייב לו - הוא נוגשו.

יש כמה מיני שנאה: יש שונא את חברו עבור שהזיק לו בממונו, או שהכהו, או עבור שביישהו, או שהוציא עליו שם רע. על כל אלו וכיוצא בהן לא ישנא את חברו וישתוק, כמו שנאמר ברשעים (שמואל ב יג כב): "ולא דבר אבשלום עם אמנון למרע ועד טוב כי שנא אבשלום את אמנון" - אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו: למה עשית לי כך וכך? שנאמר (ויקרא יט יז): "הוכח תוכיח את עמיתך". ואם חזר ובקש ממנו למחול לו, צריך למחול לו, ולא יהיה המוחל אכזרי, [שנאמר (בראשית כ יז): "ויתפלל אברהם אל האלהים"]. ואף אם לא יבקש ממנו למחול לו, לא ישנאהו, אלא יתנהג עמו באהבה, ולבסוף יבוא לידי כך שיתקן לו מה שעיוות.

יש רעה, והיא שנאת חנם, והיא החריבה בית שני. ושנאה

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

מחמת קנאה היא רעה ממנה. וראוי לאדם לייסר את נפשו להתרחק מהן. ויש שונא את חבירו עבור שאינו גומל לו חסד, או שאינו נותן לו מתנה כפי חפצו, או שאינו מלווה לו בשעת דחקו. ראוי לאדם להתרחק מכל זה ומכיוצא בו. אך יקבל מאהבה כל מה שיגזור לו הבורא, ברוך הוא, ולא יבטח באדם, ויחשוב: אילו הייתי זוכה מאת המקום, ברוך הוא, היה נותן לידי זולתי מתנת בשר ודם והלואתם. ואם הוא עומד בעוני ובדוחק, או שהוא חולה ומיוסר ביסורים, יחשוב אשר הבורא לטובתו גזר עליו כל זה לקבל מאהבה. אין ספק, בעשותו זה - אז תסתלק מלבו כל שנאה. וזה יסוד גדול ועמוד חזק לתורה ולמצוות. והמנהיג עצמו בזה לקבל מאהבה כל דבר, ולומר על כל פגעיו "גם זו לטובה" (תענית כא א), ומתכוין בלבו, ושמח במשפט הבורא, יתברך, ינצל משנאה ואיבה וקנאה.

וגם אומן שונא בני אומנותו - הכל הבל ורעה רבה, כי יחשוב ששום אדם לא יוכל להרויח יותר ממה שגזר לו הבורא. והרעה שבמיני השנאה והקשה שבהן - כגון בני אדם השונאים מוכיחיהם והמייסרים אותם להורותם הדרך הישרה, כענין שנאמר (עמוס ה י): "שנאו בשער מוכיח". ויש שנאה רעה ממנה - כגון בני אדם השונאים עושי טובה ורודפי צדק, כענין שנאמר (תהלים לח כא): "ישטנוני תחת רדפי טוב". וההולכים בדרך זו הם שונאים את השם, כי הם שונאים את אוהביו. והם שונאים את התורה והמצוות, אחרי שהם גועלים ומואסים ושונאים המקיימים אותה.

אמר החכם: אם תרצה שישנאך חברך - בקרהו תמיד, ואם תרצה שיאהבך - בקרהו לעתים רחוקות, ועל זה נאמר (משלי כה יז): "הוקר רגלך מבית רעך פן ישבעך ושנאך". וצריך שתדע, כי מי שישנא בני אדם - גם הם ישנאוהו, והמגביר השנאה בלבו - הוא מביא על עצמו רעה. וכשיש אהבה שלא

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

לשם שמים, תשוב לשנאה גדולה וקנאה, כמו שנאמר באמנון (שמואל ב יג טו): "וישנאה אמנון שנאה גדולה מאד כי גדולה השנאה אשר שנאה מאהבה אשר אהבה". אל תאמין בעצת השונא והאויב, שנאמר (משלי כז ו): "ונעתרות נשיקות שונא". ודע, כי הרבה בני אדם מראים את האהבה בדבריהם ואפשר שהם שונאים גמורים בלבבם, וצריך שלא תאמין בהם, כמו שנאמר (משלי כו כד): "בשפתיו ינכר שונא ובקרבו ישית מרמה". ואף על פי שמחליק לך לשונו ומדבר אליך רכות, אל תטה לבך אליו, כמו שנאמר (משלי כו כה): "כי יחנן קולו אל תאמן בו כי שבע תועבות בלבבו". וזה כמו שהראה יואב לאבנר בן נר (שמואל ב ג כז) ולעמשא בן יתר (שמואל ב כ ט - י) השלום והאהבה עד שהרגם, וכמו ישמעאל בן נתניה עם גדליה בן אחיקם עד שהרגו (ירמיה מא א - ב). אמר אחד מן החכמים: הטוב שבכל מה שתחשוב על שונאך - שתשיבהו אל אהבתך אם תוכל.

יש שנאה שהיא מצוה, כגון אדם רשע שאינו מקבל תוכחה מצוה לשנאתו, שנאמר (משלי ח יג): "יראת ה' שנאת רע", ואומר (תהלים קלט כא - כב): "הלוא משנאיך ה' אשנא ובתקוממך אתקוטט, תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי". וישנא שקר ודבר כזב. סוף דבר: ישנא כל דבר המרחיק אותו והמונעו מאהבת יוצר הכל, כענין שנאמר (תהלים קיט קכח): "כל אורח שקר שנאתי". וזה כלל גדול, שישנא אדם כל דבר שקר, וכל מה שיוסיף שנאה לדרכי השקר, יוסיף אהבה לתורה, כדכתיב (תהלים קיט קסג): "שקר שנאתי ואתעבה תורתך אהבתי", ויאהב אמת ושלום, כדכתיב (זכריה ח יט): "והאמת והשלום אהבו".

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions